

**ТЕРНОПІЛЬСЬКА ОБЛАСНА РАДА
СЬОМЕ СКЛИКАННЯ
ПЕРША СЕСІЯ
РІШЕННЯ**

від 03 лютого 2021 року № 58
м. Тернопіль

**Про програму охорони
навколишнього природного
середовища в Тернопільській
області на 2021-2027 роки**

Розглянувши пропозиції Тернопільської обласної державної адміністрації від 12 січня 2021 року № 02-233/05, враховуючи рекомендації постійної комісії Тернопільської обласної ради з питань охорони навколишнього природного середовища та природокористування, відповідно до пункту 16 частини першої статті 43 Закону України «Про місцеве самоврядування в Україні» Тернопільська обласна рада

ВИРІШИЛА:

1. Затвердити програму охорони навколишнього природного середовища в Тернопільській області на 2021 – 2027 роки (додається).
2. Тернопільській обласній державній адміністрації забезпечити виконання завдань та заходів програми.
3. Контроль за виконанням рішення доручити постійній комісії Тернопільської обласної ради з питань охорони навколишнього природного середовища та природокористування.

**Голова Тернопільської
обласної ради**

М.І. ГОЛОВКО

Затверджено
рішенням Тернопільської
обласної ради
від 03 лютого 2021 року № 58

**ПРОГРАМА
охорони навколишнього природного середовища
в Тернопільській області на 2021–2027 роки**

I. Паспорт програми

1.	Ініціатор розроблення програми	управління екології та природних ресурсів обласної державної адміністрації
2.	Дата, номер і назва розпорядчого документа органу виконавчої влади про розроблення програми	доручення голови обласної державної адміністрації від 26 лютого 2020 року № 14/01.02-03 „Про розроблення програми охорони навколишнього природного середовища в Тернопільській області на 2021–2027 роки” і від 31 серпня 2020 року № 66/01.02-03 „Про внесення змін до доручення голови облдержадміністрації від 26 лютого 2020 року № 14/01.02-03”
3.	Розробник програми	управління екології та природних ресурсів обласної державної адміністрації
4.	Співрозробник програми	робоча група з питань розроблення проекту програми охорони навколишнього природного середовища в Тернопільській області на 2021–2027 роки, утворена наказом начальника управління екології та природних ресурсів облдержадміністрації від 29 травня 2020 року № 11/01-05
5.	Відповідальний виконавець програми	управління екології та природних ресурсів обласної державної адміністрації
6.	Учасники програми	департаменти агропромислового розвитку; архітектури, містобудування, житлово-комунального господарства та енергозбереження; економічного розвитку і торгівлі; управління освіти і науки, капітального будівництва облдержадміністрації; районні державні адміністрації, Тернопільська обласна та районні ради, органи місцевого самоврядування області, установи природно-заповідного фонду, Тернопільський обласний центр еколого-натуралістичної творчості учнівської молоді, ТОВ „Радехівський цукор”, ДУ „Збарзька виправна колонія № 63”, Компанія „Контінентал Фармерз Груп”, ДП „Бучацький

		мальтозний завод”, виконавці регіонального плану управління відходами в Тернопільській області до 2030 року, Державна екологічна інспекція у Тернопільській області, Регіональний офіс водних ресурсів у Тернопільській області, власники (користувачі) земельних ділянок, комунальні лісгосподарські підприємства та інші (за згодою)
7.	Термін реалізації програми	2021–2027 роки
1)	етапи виконання програми (для довгострокових програм)	I етап – 2021–2023 роки II етап – 2024–2027 роки
8.	Перелік бюджетів, які беруть участь у виконанні програми	державний, обласний, районні бюджети та бюджети місцевого самоврядування
9.	Загальний обсяг фінансових ресурсів, необхідних для реалізації програми, усього, у тому числі:	152295,647 тис. гривень
1)	коштів державного бюджету	117148,924 тис. гривень
2)	коштів обласного бюджету	10362,0 тис. гривень
3)	коштів районних бюджетів	-
4)	коштів бюджетів місцевого самоврядування	23224,723 тис. гривень
5)	коштів інших джерел	1560,0 тис. гривень

II. Визначення проблем, на розв’язання яких спрямована програма

Тернопільська область серед інших регіонів України відзначається низкою проблем, пов’язаних із забрудненням навколишнього природного середовища та незбалансованим використанням природних ресурсів.

Через те, що природоохоронна діяльність не належала до соціально-економічних пріоритетів, не вдалося забезпечити сталий розвиток території та екологічне спрямування економіки.

Незважаючи на окремі спостереження за наслідками глобальних змін клімату, в області немає системних досліджень, які би стали основою для планування та реалізації заходів із попередження шкідливих впливів на клімат і адаптації всіх сфер життєдіяльності населення до його змін.

Статистичні дані засвідчують відносно стабільний рівень забруднення атмосферного повітря викидами стаціонарних і пересувних джерел, який, головним чином, залежить від економічної ситуації, тобто від діяльності підприємств та експлуатації автомобільного транспорту.

Динаміка викидів у атмосферне повітря

Кількість викидів	тис. тонн				
	2015 рік	2016 рік	2017 рік	2018 рік	2019 рік
Загальна кількість викидів у атмосферне повітря, у тому числі:	46,4	45,2	45,3	42,9	42,7
від стаціонарних джерел забруднення	8,5	9,0	10,6	10,2	9,4
від пересувних джерел	37,9	36,2	34,7	32,7	33,3*

*Дані щодо викидів від пересувних джерел прогнозовані на основі розрахунків Державної служби статистики України

Найбільші обсяги викидів забруднюючих речовин в атмосферне повітря мають підприємства з транспортування газу (2,314 тис. тонн, або 24,6 % від загальних викидів стаціонарних джерел по області). У населених пунктах, де розташовані підприємства цих галузей, спостерігалися найвищі обсяги викидів у атмосферне повітря, а саме в районах: Гусятинському – 1,806 тис. тонн та Кременецькому – 64 тис. тонн.

На сьогодні стан мережі спостережень за якістю атмосферного повітря і аналізу результатів не може надавати актуальну в часі інформацію про стан повітря. В умовах реформування системи моніторингу довкілля визначені нові завдання щодо моніторингу атмосферного повітря в частині забезпечення збирання, оброблення, збереження та проведення аналізу інформації про якість атмосферного повітря, оцінювання та прогнозування її змін і ступеня небезпечності, розроблення науково обґрунтованих рекомендацій для прийняття управлінських рішень у галузі охорони атмосферного повітря, у сфері охорони навколишнього природного середовища, а також інформування населення про якість атмосферного повітря, вплив його забруднення на здоров’я та життєдіяльність населення.

Сучасний стан водних об’єктів області характеризується антропогенним тиском, пов’язаним із скидами в них стічних вод населених пунктів та окремих промислових підприємств. У 2019 році в поверхневій воді Тернопільської області скинуто 38,80 млн куб. метрів зворотних вод, у тому числі 2,4 млн куб. метрів забруднених. Переважно забруднені стоки скидають підприємства комунальної сфери, через каналізаційні мережі яких відводиться приблизно 80% забруднених зворотних вод. Головною причиною цього є значна зношеність каналізаційних мереж, насосних станцій, очисних споруд, несвоєчасне проведення поточних та капітальних ремонтів, низька якість їх будівництва, припинення експлуатації обладнання у зв’язку з високою енергоємністю, низька кваліфікація обслуговуючого персоналу, недостатня увага органів місцевого самоврядування до питань забезпечення належного функціонування згаданих об’єктів. Відсутність очистки зворотних вод гальмує розвиток населених пунктів, зокрема житлового будівництва. Упродовж 2015-2019 років збудовано та реконструйовано 14 об’єктів водовідведення і очистки зворотних вод загальною потужністю 7000 куб. м/добу, якими забезпечується ефективне очищення тільки 1350 куб. м/добу.

Для вирішення проблеми необхідно забезпечити участь замовників на конкурсних засадах для одержання фінансування робіт із реконструкції та будівництва каналізаційних мереж і каналізаційних очисних споруд за кошти державного фонду регіонального розвитку, державного фонду охорони навколишнього природного середовища, природоохоронної субвенції при

відповідному співфінансуванні з місцевих бюджетів, а також забезпечити належний контроль за якістю їх будівництва та пусконаладжувальних робіт.

Динаміка скиду зворотних вод у поверхневі водні об'єкти області

Показники	Одиниця виміру	2015 рік	2016 рік	2017 рік	2018 рік	2019 рік
Скинуто зворотних вод у поверхневі водні об'єкти,						
усього	млн м ³	30,77	30,13	29,54	35,75	38,80
з них:						
нормативно очищених, усього	млн м ³	17,41	16,85	17,51	17,41	16,79
у тому числі:						
на спорудах біологічного очищення	млн м ³	17,24	16,74	17,40	17,29	16,69
на спорудах механічного очищення	млн м ³	0,167	0,116	0,115	0,116	0,101
нормативно (умовно) чистих без очищення	млн м ³	11,03	10,82	9,42	15,79	19,63
забруднених, усього	млн м ³	2,327	2,454	2,603	2,554	2,371
у тому числі:						
недостатньо очищених	млн м ³	1,689	1,818	1,991	1,982	1,909
без очищення	млн м ³	0,638	0,636	0,612	0,572	0,462
Скинуто зворотних вод у поверхневі водні об'єкти у розрахунку на одну особу	м ³	28,87	28,4	27,97	29,3	33,4

Санітарне очищення і захоронення твердих побутових відходів, що утворилися в результаті життєдіяльності населення міста Тернополя та області, є однією з найгостріших екологічних проблем у сфері комунального господарства. В області є приблизно 740 сміттєзвалищ, із яких більшість перевантажені та не відповідають екологічним і санітарним вимогам. У багатьох населених пунктах не розроблено схем санітарного очищення, значна кількість вибраних земельних ділянок під сміттєзвалища не відведена відповідно до чинного законодавства. Через дефіцит коштів не проводяться роботи з будівництва й облаштування нових та існуючих полігонів і сміттєзвалищ. Актуальним залишається питання спорудження сміттєпереробних підприємств в області за зональним принципом.

Із 1 млн тонн відходів різних категорій, які утворюються в області, утилізується та переробляється належним чином орієнтовно 26,1 %. Потребують переробки великі обсяги відходів переробної і харчової промисловості.

У попередні роки з території області на знищення вивезено понад 340 тонн непридатних та заборонених до використання хімічних засобів захисту рослин. Проте, залишки таких небезпечних відходів усе ще зберігалися у чотирьох районах.

Їх утилізація не здійснювалась через відсутність в Україні спеціалізованих підприємств з утилізації цієї категорії відходів. Комісією з проведення комплексної інвентаризації місць накопичення непридатних та заборонених до використання хімічних засобів захисту рослин (далі – ХЗЗР) у Тернопільській області у 2019 році складено акт інвентаризації місць накопичення заборонених і непридатних до використання в сільському господарстві ХЗЗР. Зокрема, зафіксовано наявність цих небезпечних відходів на території Гусятинського, Лановецького, Підволочиського та Теребовлянського районів у кількості 12,782 тонни (нетто) і запаковано в тимчасову тару.

З метою реалізації Національного плану управління відходами до 2030 року, затвердженого розпорядженням Кабінету Міністрів України від 20 лютого 2019 року № 117-р, управлінням екології та природних ресурсів обласної державної адміністрації організовано розроблення регіонального плану управління відходами до 2030 року. Проектом цього плану передбачаються заходи, що будуть спрямовані на забезпечення сталого управління відходами в області.

Основною загрозою біорізноманіттю, природному середовищу, існуванню флори і фауни є екологічно незбалансоване природокористування. Спостерігається значне зменшення площі територій водно-болотних угідь, степових екосистем, природних лісів. Поширення адвентивних видів рослин і тварин у природних екосистемах викликає значний дисбаланс у біоценозах.

Крім об'єктивних чинників, зокрема дефіциту фінансових ресурсів, розвиток екологічної мережі області, як основного еколого-стабілізуючого заходу, гальмується через пасивність окремих місцевих органів виконавчої влади, органів місцевого самоврядування та суб'єктів господарювання. У першу чергу це стосується розширення мережі природно-заповідного фонду та збільшення лісистості. При науково обгрунтованому рівні заповідності території у 13 % досягнуто 8,92 %, а при оптимальній лісистості – 20 % ліси займають 14,6 % території області. Необхідно також збільшувати площі інших елементів екологічної мережі.

В області спостерігається погіршення стану охорони лісів, у першу чергу тих, які перебували в користуванні колишніх колгоспів. У складних соціально-економічних умовах, за відсутності належного контролю з боку місцевих органів виконавчої влади та органів місцевого самоврядування, відбулося неконтрольоване використання лісових ресурсів, а в непоодиноких випадках - знищення або пошкодження лісів. Необхідно забезпечити передачу близько 14,3 тис. га безхазяйних лісів, які перебувають у землях запасу і не охороняються, в постійне користування державним і комунальним лісогосподарським підприємствам та підприємствам зі спеціалізованими лісогосподарськими підрозділами.

Вирішуючи низку перелічених проблем, особливу увагу слід звернути на оптимізацію структури і функцій місцевих природоохоронних органів виконавчої влади та органів місцевого самоврядування, стимулювання громадської ініціативи у вирішенні екологічних питань, забезпечення доступу громадськості до прийняття управлінських рішень та інформації про стан навколишнього природного середовища, зокрема об'єктивних даних екологічного моніторингу.

Видатки з обласного бюджету плануються насамперед за рахунок коштів обласного фонду охорони навколишнього природного середовища та коштів, які надходять у порядку відшкодування втрат сільськогосподарського і лісогосподарського виробництва.

Законом України «Про стратегічну екологічну оцінку» передбачено проведення стратегічної екологічної оцінки проектів документів державного планування, зокрема стратегій, планів, схем, містобудівної документації, програм та інших програмних документів до їх затвердження. Нормами цього Закону визначено, що фінансування здійснення стратегічної екологічної оцінки забезпечується їх замовниками.

III. Визначення мети програми

Метою програми є поліпшення екологічного стану довкілля в області шляхом зменшення викидів забруднюючих речовин в атмосферне повітря, скидів забруднених стічних вод у водойми та негативного впливу промислових і побутових відходів на довкілля; охорона, екологічно збалансоване використання і відтворення природних ресурсів шляхом здійснення комплексу науково обґрунтованих природоохоронних і ресурсозберігаючих заходів; забезпечення екологічної безпеки; запобігання і ліквідація негативного впливу господарської та іншої діяльності на навколишнє природне середовище; збереження природних ресурсів, ландшафтів та інших природних комплексів, унікальних територій та природних об'єктів; проведення просвітницької та наукової діяльності, залучення громадськості до природоохоронних дій через екологічне інформування й освіти населення, підвищення екологічної свідомості громадян.

Програма спрямована на реалізацію державної політики України в галузі охорони довкілля, використання природних ресурсів з урахуванням економічних особливостей регіону.

Досягнення мети програми потребує комплексних спрямованих дій органів державної влади, органів місцевого самоврядування та їх виконавчих органів, організацій, установ і підприємств області всіх форм власності для реалізації пріоритетних напрямів діяльності у сфері ефективного природокористування, дотримання вимог екологічної безпеки та охорони навколишнього природного середовища.

IV. Обґрунтування шляхів і засобів розв'язання проблеми, строки та етапи виконання програми

Основними шляхами розв'язання екологічних проблем в області є комплекс природоохоронних заходів, які мають здійснюватися у період до 2027 року в різних соціально-економічних і культурних сферах. Ці заходи пов'язані зі зменшенням шкідливого впливу на навколишнє природне середовище, із забезпеченням раціонального використання природних ресурсів, ренатуралізацією природних комплексів, впровадженням схем оптимізації господарського освоєння території області та базуються на прийнятті екологічно обґрунтованих управлінських рішень з урахуванням позиції громадськості.

Враховуючи зміни, які розпочалися в бюджетній політиці держави, виникнення нових потенційних джерел фінансування у зв'язку з інтеграцією України до структур Європейського Союзу, можливості залучення приватних інвестицій за окремими напрямами природоохоронної діяльності, програмою передбачено диференційований підхід щодо фінансування.

Зокрема, планується реалізація проектів з питань запобігання змін клімату на місцевому рівні та адаптації всіх сфер життєдіяльності до них за рахунок бюджетних

коштів і коштів суб'єктів господарювання, діяльність яких пов'язана з викидами в атмосферне повітря озоноруйнуючих речовин. З врахуванням відсутності спеціальних досліджень щодо змін клімату в регіоні виконання конкретних робіт має базуватися на науковому аналізі ситуації в області та відповідних пропозиціях, що ґрунтуються на основі його результатів, висновках з оцінки впливу на довкілля.

Найскладнішим у фінансовому відношенні є питання будівництва, реконструкції та капітального ремонту каналізаційних мереж, очисних споруд і об'єктів зливової каналізації, які належать до комунального майна. Ця природоохоронна інфраструктура експлуатується здебільшого спеціалізованими комунальними підприємствами з ознаками природного монополізму. Через невідповідність тарифів на водовідведення реальним затратам найближчим часом малоперспективним є залучення у галузь приватного капіталу. У зв'язку з цим основними джерелами фінансування заходів із забезпечення нормативної якості водних ресурсів залишаються бюджетні кошти у відповідному пайовому співвідношенні, запозичення органів місцевого самоврядування з можливістю їх компенсації через міжнародні гранти, а також пайова участь окремих водокористувачів на договірних умовах із місцевими радами. Очищення промислових зворотних вод має забезпечуватися лише водокористувачами з можливим залученням коштів бюджетів у випадках обслуговування ними населених пунктів.

Фінансування комплексу заходів з охорони природи, зокрема збереження і захист біологічного та ландшафтного різноманіття (екомережі), здійснюватиметься за рахунок місцевих бюджетів, зокрема фондів охорони навколишнього природного середовища, які формуються у їх складі, а також коштів міжнародних фондів (за окремими програмами).

Фінансування заходів програми здійснюватиметься і за рахунок коштів Державного фонду охорони навколишнього природного середовища та природоохоронної субвенції, Державного фонду регіонального розвитку України шляхом внесення щороку Міністерству екології та природних ресурсів України і Міністерству розвитку громад та територій України пропозицій щодо переліку інвестиційних програм (проектів), що можуть реалізуватися за рахунок коштів державного бюджету на конкурсних засадах.

Реалізація програми здійснюватиметься у два етапи:

I етап – 2021–2023 роки і II етап – 2024–2027 роки.

У зв'язку зі значною динамікою цін, необхідністю укладання відповідних договорів та розроблення проектів суми фінансування частини природоохоронних заходів можуть бути визначені тільки у процесі реалізації програми. Найперше це стосується заходів, які фінансуються з небюджетних джерел, оскільки вартість їх реалізації приватними інвесторами залежить від застосовуваних ними технологічних процесів, матеріалів, обладнання тощо.

V. Перелік завдань, заходів програми та результативні показники

Програмою передбачається здійснення комплексу заходів, спрямованих на досягнення її мети. При визначенні основних програмних напрямів природоохоронної діяльності враховувалися положення глави 6 «Навколишнє середовище» розділу V Угоди про Асоціацію між Україною, з однієї сторони, та Європейським Союзом, Європейським

співтовариством з атомної енергії і їхніми державами-членами, з іншої сторони, які є основою для пріоритетів національної політики в усіх сферах суспільного життя, у тому числі в галузі охорони довкілля та природокористування.

Програмування основних заходів здійснено на підставі глибокого аналізу екологічної ситуації в області та основних чинників, що впливають на тенденції і динаміку процесів у природоохоронній сфері.

З огляду на зазначене, враховуючи наявність в області низки галузевих програм екологічного спрямування, якими передбачено виконання заходів у питаннях охорони, раціонального використання та відтворення природних ресурсів, цивільного захисту населення, попередження техногенних аварій, використання генетично-модифікованих організмів, формування міського середовища тощо, цією програмою визначено основні заходи за такими напрямками:

- адаптація до змін клімату;
- якість атмосферного повітря;
- якість поверхневих та підземних вод;
- управління відходами;
- розвиток екомережі та збереження біорізноманіття;
- забезпечення охорони та раціонального використання природно-ресурсного потенціалу області;
- створення та забезпечення функціонування системи моніторингу довкілля області;
- забезпечення доступу громадськості до інформації про стан довкілля та підвищення екологічної свідомості населення;
- інші природоохоронні заходи.

Виконання заходів напрямку «Адаптація до змін клімату» дасть можливість визначити шляхи адаптації всіх сфер економіки та життєдіяльності області до змін клімату, забезпечити сталий розвиток регіону в умовах зміни клімату, а також скорочення викидів парникових газів, вироблення екологічно чистої енергії.

Виконання заходів напрямку «Якість атмосферного повітря» передбачає зменшення викидів у атмосферне повітря шляхом впровадження енергозберігаючих заходів.

Реалізація заходів напрямку «Якість поверхневих та підземних вод» шляхом реконструкції та будівництва нових каналізаційних очисних споруд і мереж, застосування сучасних методів очищення зворотних вод дасть можливість до 2027 року загалом припинити скиди у відкриті водойми забруднених стічних вод без очистки, досягти нормативних показників якості поверхневих вод.

Комплекс дій у напрямі «Управління відходами» дозволить налагодити систему управління відходами. Реалізація заходів регіонального плану управління відходами до 2030 року в області забезпечить охоплення всіх видів діяльності, де утворюються відходи та формуються конкретні потреби щодо створення нової інфраструктури управління відходами. Планується вивезти з території області залишки непридатних та заборонених до використання хімічних засобів захисту рослин у кількості 12,782 тонни (нетто).

У результаті виконання завдань за напрямом «Розвиток екомережі та збереження біорізноманіття» заплановано здійснити розширення мережі природно-заповідного фонду до 13 % від площі області, площу природно-заповідного фонду збільшити на 61,8 тис. га (щорічно – на 8,8 тис. га), установити межі на загальній площі 1,8 тис. га.

У процесі запровадження геоінформаційної системи «Інтерактивна карта природно-заповідного фонду Тернопільської області» буде сформовано банк даних і векторних шарів 639 територій та об'єктів природно-заповідного фонду Тернопільської області, що дасть можливість забезпечити оперативність і якість роботи з просторовою інформацією про природно-заповідний фонд області, якісний доступ громадськості до інформаційних баз даних про території та об'єкти природно-заповідного фонду.

У результаті виконання завдань напрямку «Забезпечення охорони та раціонального використання природно-ресурсного потенціалу області» передбачено забезпечення належної охорони та догляду за лісовими насадженнями, збереження і відновлення придорожніх лісових та полезахисних смуг.

Реалізація заходів напрямку «Створення та забезпечення функціонування системи моніторингу довкілля області» дасть можливість організувати проектування мережі спостережень за рівнями забруднення атмосферного повітря та оцінювання якості атмосферного повітря шляхом розроблення програми державного моніторингу атмосферного повітря в області.

Виконання заходів напрямку «Забезпечення доступу громадськості до інформації про стан довкілля та підвищення екологічної свідомості населення» забезпечить доступ громадськості до екологічної інформації та участі у процесі прийняття рішень, що стосуються довкілля, підвищення екологічної свідомості населення.

У результаті виконання завдань напрямку «Інші природоохоронні заходи» буде здійснюватися проведення стратегічної екологічної оцінки документів державного планування, що сприятиме сталому розвитку області шляхом забезпечення охорони довкілля, безпеки життєдіяльності населення та охорони його здоров'я, інтегрування екологічних вимог під час розроблення і затвердження документів державного планування.

Заходи програми відповідають пріоритетним напрямкам розвитку області та Стратегії розвитку Тернопільської області на 2021-2027 роки.

На виконання програми з державного бюджету необхідне фінансування в сумі 117 148,924 тис. гривень, з обласного бюджету –10 362,0 тис. гривень, бюджетів місцевого самоврядування – 23 224,723 тис. гривень та кошти інших джерел – 1 560,0 тис. гривень.

Ресурсне забезпечення програми охорони навколишнього природного середовища в Тернопільській області на 2021-2027 роки

тис. гривень

Обсяг коштів, які пропонується залучити на виконання програми	Етапи виконання програми							Усього витрат на виконання програми
	I етап			II етап				
	2021 рік	2022 рік	2023 рік	2024 рік	2025 рік	2026 рік	2027 рік	
Обсяг ресурсів, усього, у тому числі:	80418,921	53704,528	9147,198	2325,0	2275,0	2225,0	2200,0	152295,647

кошти небюджетних джерел	бюджети місцевого саморядування	районні бюджети	обласний бюджет	державний бюджет
280,0	9928,453	-	3694,0	66516,468
335,0	7398,452	-	1744,0	44227,076
290,0	1637,818	-	1614,0	5605,38
235,0	1010,0	-	880,0	200,0
190,0	1110,0	-	775,0	200,0
140,0	1010,0	-	875,0	200,0
90,0	1130,0	-	780,0	200,0
1560,0	23224,723	-	10362,0	117148,924

10

11

Заплановані результативні показники програми

№ з/п	Назва показника	Одиниця виміру	Вихідні дані на початок дії програми	Вихідні дані на завершення дії програми	З них за роками						
					2021 рік	2022 рік	2023 рік	2024 рік	2025 рік	2026 рік	2027 рік
I. Показники продукту програми											
1.	Знешкодження непридатних або заборонених до застосування хімічних засобів захисту рослин	т		12,782	12,782	-	-	-	-	-	-
2.	Розроблення проєктів утримання та реконструкції парків-пам'яток садово-паркового мистецтва, проєктів організації територій дендропарків	к-сть		23	2	3	3	3	4	4	4
3.	Проведення еколого-просвітницьких заходів	к-сть		20	3	3	3	3	3	3	2
4.	Впровадження заходів із зменшення забруднення водних об'єктів/збудовані чи реконструйовані очисні споруди	к-сть		18	1	5	5	3	3	1	-
5.	Розширення площі природно-заповідного фонду області	тис. га		61,8	8,8	8,8	8,8	8,8	8,8	8,9	8,9
6.	Площа безхазяйних лісів області, переданих у постійне користування комунальним підприємствам та територіальним громадам	тис. га		14,3	2	2	2	2	2	2	2,3
II. Показники ефективності програми											
1.	Вартість робіт зі знешкодження непридатних або заборонених до застосування хімічних засобів захисту рослин	тис. гривень		2000,0	2000,0	-	-	-	-	-	-
2.	Вартість робіт з розроблення проєктів утримання та реконструкції парків - пам'яток садово-паркового мистецтва, проєктів організації територій	тис. гривень		2500,0	470,0	475,0	375,0	370,0	270,0	270,0	270,0

	дендропарків										
3.	Вартість проведення еколого-просвітницьких заходів	тис. гривень		195,0	40,0	25,0	25,0	25,0	25,0	25,0	30,0
4.	Вартість впровадження заходів із зменшення забруднення водних об'єктів/ вартість збудованих чи реконструйованих очисних споруд	тис. гривень		128673,647	73984,921	49460,528	5228,198	*	*	*	*
5.	Вартість робіт з розширення площі природно-заповідного фонду області	тис. гривень		1400,0	200,0	200,0	200,0	200,0	200,0	200,0	200,0
6.	Вартість робіт з розроблення документації щодо передачі безхазяйних лісів області у постійне користування комунальним підприємствам та територіальним громадам	тис. гривень		4500,0	640,0	640,0	640,0	640,0	640,0	640,0	660,0
III. Показники якості програми											
1.	Відсоток знешкоджених непридатних або заборонених до застосування хімічних засобів захисту рослин до запланованої програмою	%		100	100	-	-	-	-	-	-
2.	Відсоток розроблених проєктів утримання та реконструкції парків – пам'яток садово-паркового мистецтва, проєктів організації територій дендропарків до запланованої програмою	%		100	10	13	13	13	17	17	17
3.	Відсоток проведених еколого-просвітницьких заходів до запланованої програмою	%		100	15	15	15	15	15	15	10
4.	Відсоток впроваджених заходів із зменшення забруднення водних об'єктів до запланованої програмою	%		100	5	24	30	18	18	5	-
5.	Відсоток розширення площі природно-заповідного фонду	%		100	14	14	14	14	14	14	16

	області до запланованої програмою										
6.	Відсоток площ безхазяйних лісів області, переданих у постійне користування комунальним підприємствам та територіальним громадам, до запланованої програмою	%		100	14	14	14	14	14	14	16

**VI. Напрями діяльності та заходи
програми охорони навколишнього природного середовища в Тернопільській області на 2021–2027 роки**

№ з/п	Назва напрямку діяльності (пріоритетні завдання), перелік заходів програми	Відповідальний виконавець та строк виконання заходу	Орієнтовні обсяги фінансування (вартість), тис. гривень						Очікуваний результат – диференційовано з розбивкою за роками
			Усього	у тому числі					
				державний бюджет	обласний бюджет	районні бюджети	бюджети місцевого самоврядування	кошти небюджетних джерел	
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
1. Адаптація до змін клімату									
1.	Розроблення методичних рекомендацій щодо підвищення продуктивності та стійкості лісів області в умовах змін клімату	управління екології та природних ресурсів облдержадміністрації	згідно з договором						оптимізація ведення лісового господарства
		усього, у т. ч.	49,0	–	49,0	–	–	–	
		I етап: 2021 рік	49,0	–	49,0	–	–	–	
2.	Підготовка рекомендацій щодо стабілізації гідрологічного режиму та збереження водних ресурсів області в умовах змін клімату	управління екології та природних ресурсів облдержадміністрації	згідно з договором						покращення еколого-санітарного стану водних об'єктів
		усього, у т. ч.	49,0	–	49,0	–	–	–	
		I етап: 2023 рік	49,0	–	49,0	–	–	–	
3.	Розроблення методичних рекомендацій щодо збереження та підвищення родючості ґрунтів області в умовах змін клімату	управління екології та природних ресурсів облдержадміністрації	згідно з договором						адаптація ґрунтів до кліматичних змін
		усього, у т. ч.	49,0	–	49,0	–	–	–	
		I етап: 2022 рік	49,0	–	49,0	–	–	–	

4.	Будівництво біогазових комплексів з переробки органічних відходів сільського господарства, цукрових заводів, тваринницьких ферм, підприємств м'ясної, молочної промисловості, спиртової промисловості	департамент агропромислового розвитку облдержадміністрації, власники підприємств (за згодою)	згідно з проектами будівництва						реалізація заходів з будівництва біогазових комплексів, скорочення викидів парникових газів, вироблення екологічно чистої енергії (газу, теплової та електричної енергії)
		усього, у т. ч.	*	–	–	–	–	*	
		I етап: 2021 рік	*	–	–	–	–	*	
		2022 рік	*	–	–	–	–	*	
		2023 рік	*	–	–	–	–	*	
		II етап: 2024 рік	*	–	–	–	–	*	
		2025 рік	*	–	–	–	–	*	
		2026 рік	*	–	–	–	–	*	
2027 рік	*	–	–	–	–	*			
5.	Запровадження в закладах освіти області циклу тренінгів із кліматичної освіти „Клімат змінюється. Час діяти!”	управління освіти і науки облдержадміністрації, Тернопільський обласний центр еколого-натуралістичної творчості учнівської молоді							забезпечення доступу учнівської та студентської молоді до широкого спектру знань у сфері запобігання шкідливих кліматичних змін
		усього, у т. ч.	*	*	–	–	–	*	
		I етап: 2021 рік	*	*	–	–	–	*	
		2022 рік	*	*	–	–	–	*	
		2023 рік	*	*	–	–	–	*	
		II етап: 2024 рік	*	*	–	–	–	*	
		2025 рік	*	*	–	–	–	*	
		2026 рік	*	*	–	–	–	*	
2027 рік	*	*	–	–	–	*			

2. Якість атмосферного повітря									
1.	Встановлення фільтрів для очистки димових газів від жомосушильних барабанів при модернізації жомосушильної дільниці на Хоростківському підрозділі ТОВ «Радехівський цукор»	департамент агропромислового розвитку облдержадміністрації, власники ТОВ «Радехівський цукор» (за згодою)	згідно з проектом						зменшення викидів шкідливих речовин при спалюванні твердого палива (пелет)
		усього, у т. ч.	*	–	–	–	–	*	
		I етап: 2022 рік	*	–	–	–	–	*	
2.	Виготовлення проекту „Санация п'ятого поверху виробничо-лабораторного адміністративного приміщення управління екології та природних ресурсів облдержадміністрації”	управління екології та природних ресурсів облдержадміністрації	згідно з договором						проєктування заходів з енергозбереження
		усього, в т. ч.	250,0	250,0	–	–	–	*	
		I етап: 2022 рік	250,0	250,0	–	–	–	*	
3.	Санация п'ятого поверху виробничо-лабораторного адміністративного приміщення управління екології та природних ресурсів облдержадміністрації	управління екології та природних ресурсів облдержадміністрації	згідно з проектом						зменшення викидів парникових газів шляхом впровадження енергозберігаючих заходів
		усього, у т. ч.	1400,0	1400,0	–	–	–	*	
		I етап: 2022 рік	700,0	700,0	–	–	–	*	
		2023 рік	700,0	700,0	–	–	–	*	
3. Якість поверхневих та підземних вод									
1.	Реконструкція очисних споруд та каналізаційних мереж у с. Великий Глибочок Білецької територіальної громади Тернопільського району Тернопільської області	Білецька сільська рада Тернопільського району (за згодою)	згідно з проектом						припинення скидів забруднених зворотних вод у р. Серет басейну р. Дністер
		усього, у т. ч.	*	*	*	*	*	*	
		2021 рік	*	*	*	*	*	*	

		2022 рік	*	*	*	*	*	*	
2.	Виготовлення проекту загальноміських каналізаційних очисних споруд у м. Березани	Бережанська міська рада (за згодою)	згідно з договором						організація будівництва каналізаційних очисних споруд потужністю 3000 куб. метрів/добу
		усього, у т. ч.	*	*	*	–	*	*	
		I етап: 2021 рік	*	*	*	–	*	*	
		2022 рік	*	*	*	–	*	*	
3.	Будівництво загальноміських каналізаційних очисних споруд у м. Березани	Бережанська міська рада (за згодою)	згідно з проектом						припинення скидів забруднених стічних вод із м. Березани
		усього, у т. ч.	*	*	*	–	*	*	
		I етап: 2021 рік	*	*	*	–	*	*	
		2022 рік	*	*	*	–	*	*	
		2023 рік	*	*	*	–	*	*	
4.	Будівництво очисних споруд каналізації господарсько-побутових стоків в м. Борщів по вул. Нічлава	Борщівська міська рада (за згодою)	згідно з проектом						припинення скидів забруднених стічних вод із м. Борщів
		усього, у т. ч.	16575,215	14917,695	–	–	1657,52	–	
		I етап: 2021 рік	16575,215	14917,695	–	–	1657,52	–	
		2022 рік	*	*	–	–	*	–	
		2023 рік	*	*	–	–	*	–	
		II етап: 2024 рік	*	*	–	–	*	–	
		2025 рік	*	*	–	–	*	–	
2026 рік	*	*	–	–	*	–			
		2027 рік	*	*	–	–	*	–	
5.	Будівництво біологічних очисних споруд стічних вод м. Бучач Тернопільської області продуктивністю 300 м куб./добу (коригування)	Бучацька міська рада (за згодою)	згідно з проектом						зменшення на 300 куб. метрів/добу забруднених стічних вод із м. Бучач
		усього, у т. ч.	5748,840	4000,0	1000,0	–	748,840	–	
		I етап: 2021 рік	5748,840	4000,0	1000,0	–	748,840	–	
		2022 рік	*	*	*	–	*	–	
6.	Будівництво локальних очисних споруд східної частини м. Бучач по вул. Шухевича	Бучацька міська рада (за згодою)	згідно з проектом						зменшення на 100 куб. метрів/добу забруднених стічних вод із
		усього, у т. ч.	5934,739	4747,791	–	–	1186,948	–	
		I етап: 2021 рік	–	–	–	–	–	–	

		2022 рік	5934,739	4747,791	-	-	1186,948	-	м. Бучач
		2023 рік	-	-	-	-	-	-	
7.	Реконструкція каналізаційно-насосної станції з влаштування біологічних очисних споруд „Джерело” D100 продуктивністю 100 куб. метрів /добу у смт Вишнівець Кременецького району Тернопільської області	Вишнівецька селищна рада (за згодою)	згідно з проектом						припинення скидів забруднених зворотних вод у р. Горинь із смт Вишнівець 100 куб. метрів/добу
		усього, у т. ч.	3991,51	3592,36	-	-	399,15	-	
		I етап: 2021 рік	3991,51	3592,36	-	-	399,15	-	
		2022 рік	*	*	-	-	*	-	
8.	Реконструкція каналізаційних очисних споруд продуктивністю 500 куб. метрів/добу по вул. Суходільська в смт Гусятин Чортківського району Тернопільської області	Гусятинська селищна рада (за згодою)	згідно із проектом						припинення скидів забруднених стічних вод із смт Гусятин потужністю 500 куб. метрів/добу
		усього, у т. ч.	15407,905	13096,719	-	-	2311,186	-	
		I етап: 2021 рік	8856,361	7527,907	-	-	1328,454	-	
		2022 рік	6551,544	5568,812	-	-	982,732	-	
9.	Розроблення проекту реконструкції каналізаційних очисних споруд у м. Копичинці Чортківського району Тернопільської області	Копичинецька міська рада (за згодою)	згідно із проектом						організація реконструкції каналізаційних очисних споруд потужністю 600 куб. метрів/добу
		усього, у т. ч.	350,0	-	350,0	-	-	-	
		I етап: 2021 рік	350,0	-	350,0	-	-	-	
10.	Реконструкція каналізаційних очисних споруд у місті Копичинці Чортківського району Тернопільської області	Копичинецька міська рада (за згодою)	згідно із проектом						припинення скидів забруднених стічних вод потужністю 600 куб. метрів/добу із м. Копичинці
		усього, у т. ч.	*	*	-	-	*	-	
		I етап: 2022 рік	*	*	-	-	*	-	
		2023 рік	*	*	-	-	*	-	

11.	Будівництво каналізаційних очисних споруд центральної частини м. Заліщики	Заліщицька міська рада (за згодою)	згідно з проектом						припинення скидів забруднених стічних вод із м. Заліщики
		усього, у т. ч.	13811,644	12430,480	-	-	1381,164	-	
		I етап: 2021 рік	6900,273	6210,246	-	-	690,027	-	
		2022 рік	6911,371	6220,234	-	-	691,137	-	
12.	Будівництво каналізаційної мережі північної частини міста Підгайці Тернопільської області (об'єкти каналізаційної насосної станції)	Підгаєцька міська рада (за згодою)	згідно з проектом						припинення скидів забруднених стічних вод із м. Підгайці
		усього, у т. ч.	14795,598	13313,0	-	-	1482,598	-	
		I етап: 2021 рік	8320,213	7488,0	-	-	832,213	-	
		2022 рік	6475,385	5825,0	-	-	650,385	-	
13.	Реконструкція біологічних ставків та споруд доочистки міста Зборів	Зборівська міська рада (за згодою)	згідно з проектом						забезпечення нормативної очистки забруднених стічних вод із м. Зборів потужністю згідно з відкоригованим проектом
		усього, у т. ч.	*	*	-	-	*	-	
		I етап: 2021 рік	*	*	-	-	*	-	
		2022 рік	*	*	-	-	*	-	
14.	Реконструкція каналізаційної насосної станції по вул. Гоголя у м. Зборів	Зборівська міська рада (за згодою)	згідно з проектом						припинення скидів забруднених стічних вод із м. Зборів
		усього, у т. ч.	*	*	-	-	*	-	
		I етап: 2021 рік	*	*	-	-	*	-	
		2022 рік	*	*	-	-	*	-	
15.	Реконструкція міських очисних споруд у м. Кременець Тернопільської області (II пусковий комплекс, коригування із зміною	Кременецька міська рада (за згодою)	згідно із проектом						припинення скидів забруднених стічних вод із м. Кременець
		усього, у т. ч.	23994,979	20284,979	-	-	3710,0	-	
		I етап: 2021 рік	12000,00	10000,0	-	-	2000,0	-	
		2022 рік	11994,979	10284,979	-	-	1710,0	-	

	технології)	2023 рік	–	–	–	–	–	–	
		II етап: 2024 рік	–	–	–	–	–	–	
16.	Реконструкція очисних споруд м. Почаїв Тернопільської області	Почаївська міська рада (за згодою)	згідно з проектом						забезпечення ефективного очищення зворотних вод м. Почаїв
		усього, у т. ч.	12728,625	11449,76	–	–	1278,865	–	
		I етап: 2021 рік	6364,312	5724,88	–	–	639,432	–	
		2022 рік	6364,313	5724,88	–	–	639,433	–	
17.	Реконструкція каналізаційних очисних споруд смт Підволочиськ Тернопільської області	Підволочиська селищна рада (за згодою)	згідно з проектом						припинення скидів забруднених стічних вод із смт Підволочиськ
		усього, у т. ч.	15684,592	14116,14	–	–	1568,452	–	
		I етап: 2021 рік	5228,197	4705,38	–	–	522,817	–	
		2022 рік	5228,197	4705,38	–	–	522,817	–	
		2023 рік	5228,198	4705,38	–	–	522,818	–	
18.	Коригування проекту реконструкції очисних споруд державної установи «Збаразька виправна колонія № 63»	державна установа «Збаразька виправна колонія № 63» (за згодою)	згідно з договором						реконструкція очисних споруд державної установи „Збаразька виправна колонія № 63”
		усього, у т. ч.	350,0	350,0	–	–	–	–	
		I етап: 2021 рік	350,0	350,0	–	–	–	–	
19.	Реконструкція очисних споруд державної установи «Збаразька виправна колонія № 63»	державна установа «Збаразька виправна колонія № 63» (за згодою)	згідно з проектом						забезпечення очищення зворотних вод до нормативних показників
		усього, у т. ч.	*	–	*	–	–	–	
		I етап: 2022 рік	*	–	*	–	–	–	
		2023 рік	*	–	*	–	–	–	
20.	Спорудження модернізованих очисних споруд і полів фільтрації для утилізації виробничих стоків ДП	ДП «Бучацький мальтозний завод» (за згодою)							очищення скидів спиртового виробництва, мінімізація впливу

	«Бучацький мальтозний завод»								виробництва на навколишнє природне середовище
		усього, у т. ч.	*	–	–	–	–	*	
		I етап: 2022 рік	*	–	–	–	–	*	
21.	Будівництво локальних очисних споруд ТОВ «Товстенський крохмальний завод» Компанії «Контінентал Фармерз Груп» с. Товстенке Чортківського району	Компанія «Контінентал Фармерз Груп» (за згодою)							очищення скидів крохмального виробництва, мінімізація впливу виробництва на навколишнє природне середовище
		усього, у т. ч.	*	–	–	–	–	*	
		I етап: 2023 рік	*	–	–	–	–	*	
		II етап: 2024 рік	*	–	–	–	–	*	
4. Управління відходами									
1.	Забезпечення екологічно безпечного збирання, перевезення, зберігання, оброблення, утилізації, видалення, знешкодження і захоронення відходів та небезпечних хімічних речовин, у тому числі непридатних або заборонених до використання хімічних засобів захисту рослин	управління екології та природних ресурсів облдержадміністрації, органи місцевого самоврядування (за згодою)	згідно з договорами						повне очищення території області від непридатних або заборонених до використання пестицидів
		усього, у т. ч.	2000,0	1600,0	400,0	–	–	–	
		I етап: 2021 рік	2000,0	1600,0	400,0	–	–	–	
		2022 рік	*	*	–	–	–	–	
		2023 рік	*	*	–	–	–	–	
		II етап: 2024 рік	*	*	–	–	–	–	
		2025 рік	*	*	–	–	–	–	
		2026 рік	*	*	–	–	–	–	
		2027 рік	*	*	–	–	–	–	
2.	Затвердження регіонального плану управління відходами до	Тернопільська обласна рада, Тернопільська							забезпечення охоплення всіх видів діяльності,

	2030 року	обласна державна адміністрація, управління екології та природних ресурсів облдержадміністрації							у результаті якої утворюються відходи, створення нової інфраструктури управління відходами
		усього, у т. ч.	-	-	-	-	-	-	
		I етап: 2021 рік	-	-	-	-	-	-	
3.	Реалізація заходів регіонального плану управління відходами в Тернопільській області до 2030 року	виконавці регіонального плану	за проектами згідно з регіональним планом						усунення небезпеки забруднення навколишнього середовища відходами
		усього, у т. ч.	*	*	*	*	*	*	
		I етап: 2021 рік	*	*	*	*	*	*	
		2022 рік	*	*	*	*	*	*	
		2023 рік	*	*	*	*	*	*	
		II етап: 2024 рік	*	*	*	*	*	*	
		2025 рік	*	*	*	*	*	*	
		2026 рік	*	*	*	*	*	*	
		2027 рік	*	*	*	*	*	*	
5. Розвиток екомережі та збереження біорізноманіття									
1.	Розроблення проєктів створення територій та об'єктів природно-заповідного фонду	управління екології та природних ресурсів облдержадміністрації, районні державні адміністрації, обласна, районні ради, органи місцевого самоврядування, власники (користувачі) земельних ділянок (за	згідно з договорами						розширення мережі природно-заповідного фонду до 13 % від площі області. Площу природно-заповідного фонду буде збільшено на 61,8 тис. га (щорічно – на 8,8 тис. га)

		згодою)							
		усього, у т. ч.	1400,0	-	1400,0	-	-	-	
		I етап: 2021 рік	200,0	-	200,0	-	-	-	
		2022 рік	200,0	-	200,0	-	-	-	
		2023 рік	200,0	-	200,0	-	-	-	
		II етап: 2024 рік	200,0	-	200,0	-	-	-	
		2025 рік	200,0	-	200,0	-	-	-	
		2026 рік	200,0	-	200,0	-	-	-	
		2027 рік	200,0	-	200,0	-	-	-	
2.	Установлення в природі (на місцевості) меж територій та об'єктів природно-заповідного фонду як ключових елементів екологічної мережі	управління екології та природних ресурсів облдержадміністрації, районні державні адміністрації, обласна, районні ради, органи місцевого самоврядування, власники (користувачі) земельних ділянок (за згодою)	згідно з договорами						попередження зміни цільового призначення земель природно-заповідного фонду, установлення меж на загальній площі 1,8 тис. га
		усього, у т. ч.	1810,0	-	1250,0	-	350,0	210,0	
		I етап: 2021 рік	430,0	-	350,0	-	50,0	30,0	
		2022 рік	230,0	-	150,0	-	50,0	30,0	
		2023 рік	230,0	-	150,0	-	50,0	30,0	
		II етап: 2024 рік	230,0	-	150,0	-	50,0	30,0	
		2025 рік	230,0	-	150,0	-	50,0	30,0	
		2026 рік	230,0	-	150,0	-	50,0	30,0	
		2027 рік	230,0	-	150,0	-	50,0	30,0	
3.	Розроблення проєктів організації території	органи місцевого самоврядування,	згідно з договорами						визначення стратегій

	дендрологічних парків, проєктів утримання та реконструкції парків пам'яток садово-паркового мистецтва місцевого значення	власники (користувачі) земельних ділянок (за згодою)						розвитку територій природно-заповідного фонду, проведення науково обґрунтованого функціонального зонування, визначення відповідно до Стратегії та на її виконання конкретних ефективних заходів з розвитку й утримання заповідних парків та дендропарків	23
			усього, у т. ч.	2500,0	–	350,0	–	1550,0	600,0
			I етап: 2021 рік	470,0	–	50,0	–	220,0	200,0
			2022 рік	475,0	–	50,0	–	225,0	200,0
			2023 рік	375,0	–	50,0	–	225,0	100,0
			II етап: 2024 рік	370,0	–	50,0	–	220,0	100,0
			2025 рік	270,0	–	50,0	–	220,0	–
			2026 рік	270,0	–	50,0	–	220,0	–
2027 рік	270,0	–	50,0	–	220,0	–			
4.	Забезпечення організаційної та інформаційної підтримки формування Смарагдової мережі України та включення мережі гіпсового карсту Західної України до Списку всесвітньої природної спадщини ЮНЕСКО	управління екології та природних ресурсів облдержадміністрації, установи природно-заповідного фонду (за згодою)	згідно з договорами					підвищення обізнаності населення, посадових осіб місцевих органів виконавчої влади і органів місцевого самоврядування щодо цінності унікальних природних територій та об'єктів,	

									природних оселищ та видів природної фауни і флори, що підлягають особливій охороні в Європі, залучення місцевого населення до сфери збереження унікальних об'єктів всесвітньої природної спадщини і Смарагдової мережі України, обслуговування відвідувачів природоохоронних територій світового та європейського рівня охорони						
									усього, у т. ч.	1500,0	–	1500,0	–	–	–
									I етап: 2021 рік	500,0	–	500,0	–	–	–
									2022 рік	500,0	–	500,0	–	–	–
									2023 рік	500,0	–	500,0	–	–	–
									II етап: 2024 рік	–	–	–	–	–	–
									2025 рік	–	–	–	–	–	–
									2026 рік	–	–	–	–	–	–
2027 рік	–	–	–	–	–	–									
5.	Інформування населення про стан та перспективи формування екологічної мережі, залучення громадськості до природоохоронних заходів	місцеві органи виконавчої влади, органи місцевого самоврядування (за згодою), управління екології та природних ресурсів облдержадміністрації	не потребує фінансування					участь місцевих органів виконавчої влади, органів місцевого самоврядування та населення у збереженні ландшафтного							

		усього, у т. ч.	–	–	–	–	–	–	різноманіття
		I етап: 2021 рік	–	–	–	–	–	–	
		2022 рік	–	–	–	–	–	–	
		2023 рік	–	–	–	–	–	–	
		II етап: 2024 рік	–	–	–	–	–	–	
		2025 рік	–	–	–	–	–	–	
		2026 рік	–	–	–	–	–	–	
		2027 рік	–	–	–	–	–	–	
6.	Інвентаризація природних оселищ рідкісних та зникаючих видів рослин і тварин, збереження яких потребує особливої охорони	управління екології та природних ресурсів облдержадміністрації, установи природно-заповідного фонду (за згодою)	згідно з договорами						захист рідкісних і зникаючих видів тварин на території області, буде проведено інвентаризацію природних оселищ
		усього, у т. ч.	280,0	–	280,0	–	–	–	
		I етап: 2021 рік	40,0	–	40,0	–	–	–	
		2022 рік	40,0	–	40,0	–	–	–	
		2023 рік	40,0	–	40,0	–	–	–	
		II етап: 2024 рік	40,0	–	40,0	–	–	–	
		2025 рік	40,0	–	40,0	–	–	–	
		2026 рік	40,0	–	40,0	–	–	–	
		2027 рік	40,0	–	40,0	–	–	–	
7.	Ренатуралізація (відновлення) природних оселищ рідкісних та зникаючих видів флори і фауни	управління екології та природних ресурсів облдержадміністрації, власники і користувачі земельних ділянок, органи місцевого самоврядування, установи природно-	згідно з договорами						збереження оселищ рідкісних та зникаючих видів флори і фауни, ренатуралізація (відновлення)

		заповідного фонду (за згодою)							
		усього, у т. ч.	840,0	–	840,0	–	–	–	
		I етап: 2021 рік	120,0	–	120,0	–	–	–	
		2022 рік	120,0	–	120,0	–	–	–	
		2023 рік	120,0	–	120,0	–	–	–	
		II етап: 2024 рік	120,0	–	120,0	–	–	–	
		2025 рік	120,0	–	120,0	–	–	–	
		2026 рік	120,0	–	120,0	–	–	–	
		2027 рік	120,0	–	120,0	–	–	–	

8.	Відновлення (реінтродукція) популяцій рідкісних і таких, що перебувають під загрозою зникнення, видів рослинного світу, репатріація таких видів у природні умови, де вони перебували (зростали)	управління екології та природних ресурсів облдержадміністрації, установи природно-заповідного фонду (за згодою)	згідно з договорами						відновлення природних популяцій видів рослин, що перебувають під загрозою зникнення
		усього, у т. ч.	50,0	–	50,0	–	–	–	
		I етап: 2021 рік	25,0	–	25,0	–	–	–	
		2022 рік	25,0	–	25,0	–	–	–	
9.	Здійснення заходів щодо відновлення корінних деревостанів на територіях природно-заповідного фонду	управління екології та природних ресурсів облдержадміністрації, установи природно-заповідного фонду (за згодою)							відновлення та реконструкція лісових екосистем
		усього, у т. ч.	40,0	–	40,0	–	–	–	
		I етап: 2021 рік	40,0	–	40,0	–	–	–	
10.	Оновлення і підтримання програмного	управління екології та природних ресурсів	згідно з договорами						функціонування геоінформаційної системи

забезпечення, резервування та збереження баз даних геоінформаційної системи «Інтерактивна карта територій та об'єктів природно-заповідного фонду Тернопільської області»	облдержадміністрації							„Інтерактивна карта територій та об'єктів природно-заповідного фонду Тернопільської області” на постійній основі
	усього, у т. ч.	670,0	—	670,0	—	—	—	
	I етап: 2021 рік	90,0	—	90,0	—	—	—	
	2022 рік	90,0	—	90,0	—	—	—	
	2023 рік	90,0	—	90,0	—	—	—	
	II етап: 2024 рік	100,0	—	100,0	—	—	—	
	2025 рік	100,0	—	100,0	—	—	—	
	2026 рік	100,0	—	100,0	—	—	—	
2027 рік	100,0	—	100,0	—	—	—		
11. Створення та налаштування баз геопросторових даних перспективних об'єктів і територій природно-заповідного фонду Тернопільської області у геоінформаційній системі «Інтерактивна карта природно-заповідного фонду Тернопільської області»	управління екології та природних ресурсів облдержадміністрації	згідно з договорами						формування банку даних та векторних шарів перспективних територій та об'єктів природно-заповідного фонду Тернопільської області (215 об'єктів)
	усього, у т. ч.	40,0	—	40,0	—	—	—	
	I етап: 2021 рік	40,0	—	40,0	—	—	—	
	2022 рік							
12. Утримання та оснащення приладами, обладнанням і зміцнення матеріально-технічної бази Державної екологічної інспекції у Тернопільській області для забезпечення та підвищення	Державна екологічна інспекція у Тернопільській області	згідно з договорами						суттєве покращення результатів здійснення державного контролю за охороною тваринного світу та водних живих ресурсів
	усього, у т. ч.	1400,0	1400,0	—	—	—	—	
	I етап: 2021 рік	200,0	200,0	—	—	—	—	
	2022 рік	200,0	200,0	—	—	—	—	
	2023 рік	200,0	200,0	—	—	—	—	

ефективності державного контролю із захисту довкілля Тернопільської області	II етап: 2024 рік	200,0	200,0	—	—	—	—	
	2025 рік	200,0	200,0	—	—	—	—	
	2026 рік	200,0	200,0	—	—	—	—	
	2027 рік	200,0	200,0	—	—	—	—	
6. Забезпечення охорони та раціонального використання природно-ресурсного потенціалу області								
1. Розроблення землевпорядної документації комунальними лісогосподарськими підприємствами та територіальними громадами для передачі в постійне користування безхазяйних лісів області	Тернопільська обласна державна адміністрація, Тернопільська обласна рада, органи місцевого самоврядування, комунальні лісогосподарські підприємства (за згодою)	згідно з договорами						забезпечення належної охорони та догляду за лісовими насадженнями
	усього, у т. ч.	4500,0	—	300,0	—	4200,0	—	
	I етап: 2021 рік	640,0	—	-	—	640,0	—	
	2022 рік	640,0	—	100,0	—	540,0	—	
	2023 рік	640,0	—	—	—	640,0	—	
	II етап: 2024 рік	640,0	—	100,0	—	540,0	—	
	2025 рік	640,0	—	—	—	640,0	—	
	2026 рік	640,0	—	100,0	—	540,0	—	
2027 рік	660,0	—	-	—	660,0	—		
2. Проведення інвентаризації полезахисних лісових смуг, розташованих на землях сільськогосподарського призначення	органи місцевого самоврядування (за згодою)	згідно з договорами						забезпечення збереження та відновлення полезахисних лісових смуг (420 га)
	усього, у т. ч.	2100,0	—	—	—	1400,0	700,0	
	I етап: 2021 рік	250,0	—	—	—	200,0	50,0	
	2022 рік	300,0	—	—	—	200,0	100,0	
	2023 рік	350,0	—	—	—	200,0	150,0	
	II етап: 2024 рік	300,0	—	—	—	200,0	100,0	
2025 рік	350,0	—	—	—	200,0	150,0		
2026 рік	300,0	—	—	—	200,0	100,0		

		2027 рік	250,0	–	–	–	200,0	50,0	
3.	Проведення лісовпорядкування придорожніх лісових смуг області	управління капітального будівництва облдержадміністрації	згідно з договорами						узагальнення інформації про стан придорожніх лісових смуг, їх площу; планування заходів щодо забезпечення їх захисту та раціонального використання
		усього, у т. ч.	900,0	–	900,0	–	–	–	
		I етап: 2021 рік	300,0	–	300,0	–	–	–	
		2022 рік	300,0	–	300,0	–	–	–	
		2023 рік	300,0	–	300,0	–	–	–	
7. Створення та забезпечення функціонування системи моніторингу довкілля області									
1.	Розроблення програми державного моніторингу у галузі атмосферного повітря Тернопільської області	управління екології та природних ресурсів облдержадміністрації (орган управління якістю атмосферного повітря в області)	згідно з договорами						забезпечення збирання, оброблення, збереження та проведення аналізу інформації про якість атмосферного повітря, оцінювання та прогнозування її змін і ступеня небезпечності, розроблення науково обґрунтованих рекомендацій для прийняття управлінських рішень у галузі

									охорони атмосферного повітря, у сфері охорони навколишнього природного середовища, інформування населення про якість атмосферного повітря
		усього, у т. ч.	200,0	200,0	–	–	–	–	
		I етап: 2021 рік	200,0	200,0	–	–	–	–	
		2022 рік	–	–	–	–	–	–	
8. Забезпечення доступу громадськості до інформації про стан довкілля та підвищення екологічної свідомості населення									
1.	Проведення просвітницьких та інформаційних заходів екологічного спрямування	управління екології та природних ресурсів облдержадміністрації із залученням громадських організацій екологічного спрямування							здійснення екологічної просвіти та підвищення рівня екологічної свідомості громадськості, забезпечення вільного доступу громадськості до інформації, що стосується стану довкілля області. Проведення 20 еколого-просвітницьких заходів
		усього, у т. ч.	145,0	–	95,0	–	–	50,0	
		I етап: 2021 рік	35,0	–	35,0	–	–	–	
		2022 рік	15,0	–	10,0	–	–	5,0	
		2023 рік	20,0	–	10,0	–	–	10,0	
		II етап: 2024 рік	15,0	–	10,0	–	–	5,0	
		2025 рік	20,0	–	10,0	–	–	10,0	
		2026 рік	20,0	–	10,0	–	–	10,0	
		2027 рік	20,0	–	10,0	–	–	10,0	
2.	Запровадження та організація в закладах освіти області обласного конкурсу	управління освіти і науки облдержадміністрації, Регіональний офіс							організація шкільних наукових досліджень

	„Вода – джерело життя”	водних ресурсів у Тернопільській області, Тернопільський обласний центр еколого-натуралістичної творчості учнівської молоді							
		усього, у т. ч.	50,0	*	50,0	–	–	*	
		I етап: 2021 рік	5,0	*	5,0	–	–	*	
		2022 рік	10,0	*	10,0	–	–	*	
		2023 рік	5,0	*	5,0	–	–	*	
		II етап: 2024 рік	10,0	*	10,0	–	–	*	
		2025 рік	5,0	*	5,0	–	–	*	
		2026 рік	5,0	*	5,0	–	–	*	
		2027 рік	10,0	*	10,0	–	–	*	
3.	Створення на базі установ природно-заповідного фонду області профільних гуртків для учнівської молоді	управління освіти і науки облдержадміністрації, установи природно-заповідного фонду області (за згодою)							залучення учнівської та студентської молоді до вирішення питань у сфері біологічного і ландшафтного біорізноманіття
		усього, у т. ч.	–	–	–	–	–	–	
		I етап: 2021 рік	–	–	–	–	–	–	
		2022 рік	–	–	–	–	–	–	
		2023 рік	–	–	–	–	–	–	
		II етап: 2024 рік	–	–	–	–	–	–	
		2025 рік	–	–	–	–	–	–	
		2026 рік	–	–	–	–	–	–	
		2027 рік	–	–	–	–	–	–	
4.	Створення на базі закладів освіти області	управління освіти і науки							формування екологічної

	спільно з установами природно-заповідного фонду екологічних стежок, дендраріїв, кутків живої природи	облдержадміністрації, установи природно-заповідного фонду області (за згодою)							свідомості дітей і молоді
		усього, у т. ч.	–	–	–	–	–	–	
		I етап: 2021 рік	–	–	–	–	–	–	
		2022 рік	–	–	–	–	–	–	
		2023 рік	–	–	–	–	–	–	
		II етап: 2024 рік	–	–	–	–	–	–	
		2025 рік	–	–	–	–	–	–	
		2026 рік	–	–	–	–	–	–	
		2027 рік	–	–	–	–	–	–	
5.	Проведення місцевими органами виконавчої влади і органами місцевого самоврядування консультацій з громадськістю з природоохоронних питань, у тому числі в процесі здійснення оцінки впливу на довкілля планованої діяльності та стратегічної екологічної оцінки	управління екології та природних ресурсів облдержадміністрації, місцеві органи виконавчої влади, органи місцевого самоврядування (за згодою)							забезпечення доступу громадськості до екологічної інформації та участь у процесі прийняття рішень, що стосуються довкілля
		усього, у т. ч.	–	–	–	–	–	–	
		I етап: 2021 рік	–	–	–	–	–	–	
		2022 рік	–	–	–	–	–	–	
		2023 рік	–	–	–	–	–	–	
		II етап: 2024 рік	–	–	–	–	–	–	
		2025 рік	–	–	–	–	–	–	
		2026 рік	–	–	–	–	–	–	
		2027 рік	–	–	–	–	–	–	
6.	Організаційне забезпечення діяльності громадської ради при управлінні	управління екології та природних ресурсів облдержадміністрації,	не потребує фінансування						залучення громадськості до прийняття рішень у сфері охорони

	екології та природних ресурсів облдержадміністрації	громадська рада при управлінні екології та природних ресурсів облдержадміністрації (за згодою)						довкілля, консультації з громадськістю
		усього, у т. ч.	–	–	–	–	–	–
		I етап: 2021 рік	–	–	–	–	–	–
		2022 рік	–	–	–	–	–	–
		2023 рік	–	–	–	–	–	–
		II етап: 2024 рік	–	–	–	–	–	–
		2025 рік	–	–	–	–	–	–
		2026 рік	–	–	–	–	–	–
		2027 рік	–	–	–	–	–	
9. Інші природоохоронні заходи								
1.	Проведення стратегічної екологічної оцінки документів державного планування	департаменти економічного розвитку і торгівлі; архітектури, містобудування, житлово-комунального господарства та енергозбереження; управління екології та природних ресурсів облдержадміністрації	згідно з договорами та розрахунками					опис та оцінювання наслідків виконання документів державного планування для довкілля, у тому числі для здоров'я населення шляхом складання звіту про стратегічну екологічну оцінку
		усього, у т. ч.	700,0	–	700,0	–	–	–
		I етап: 2021 рік	100,0	–	100,0	–	–	–
		2022 рік	100,0	–	100,0	–	–	–
		2023 рік	100,0	–	100,0	–	–	–
		II етап: 2024 рік	100,0	–	100,0	–	–	–
		2025 рік	100,0	–	100,0	–	–	–

		2026 рік	100,0	–	100,0	–	–	–
		2027 рік	100,0	–	100,0	–	–	–
		Усього, у т. ч.	152295,647	117148,924	10362,0	–	23224,723	1560,0
		2021 рік	80418,921	66516,468	3694,0	–	9928,453	280,0
		2022 рік	53704,528	44227,076	1744,0	–	7398,452	335,0
		2023 рік	9147,198	5605,38	1614,0	–	1637,818	290,0
		2024 рік	2325,0	200,0	880,0	–	1010,0	235,0
		2025 рік	2275,0	200,0	775,0	–	1110,0	190,0
		2026 рік	2225,0	200,0	875,0	–	1010,0	140,0
		2027 рік	2200,0	200,0	780,0	–	1130,0	90,0

* У зв'язку зі значною динамікою цін суми для фінансування встановлюються на підставі договорів і проектів, які будуть укладені та розроблені. Програма підлягатиме коригуванню в частині обсягів фінансування в міру виготовлення і затвердження відповідної проектно-кошторисної документації та в процесі укладання угод, контрактів і договорів з інвесторами виконання природоохоронних заходів.

VII. Координація та контроль за ходом виконання програми

Координація робіт з виконання заходів і завдань програми здійснюватиметься управлінням екології та природних ресурсів Тернопільської обласної державної адміністрації.

Організаційне забезпечення реалізації програми та контроль за ходом її виконання покладається на управління екології та природних ресурсів і структурні підрозділи Тернопільської обласної державної адміністрації, територіальні органи центральних органів виконавчої влади у галузях діяльності, які координуються ними.

Відповідальний виконавець програми на підставі інформацій структурних підрозділів Тернопільської обласної державної адміністрації, Державної екологічної інспекції у Тернопільській області й інших виконавців заходів, передбачених програмою, готує та подає узагальнену інформацію про стан її виконання департаменту економічного розвитку і торгівлі Тернопільської обласної державної адміністрації щороку до 20 січня та 20 липня протягом терміну дії програми.

**Керуючий справами
виконавчого апарату
Тернопільської обласної ради**

І.Г.БАБІЙЧУК

Сінгалевич О.В.